

Statenbrief

Aan Provinciale Staten

Onderwerp	Steun lobby inzake PFAS waterschappen
Datum	12-11-2024
Documentnummer	UTSP-284521792-65042
Van	Alex de Jong
Telefoonnummer	+31644158808
E-mailadres	alex.de.jong@provincie-utrecht.nl
Domein/opgave	LLO
Team	WEB
Portefeuillehouder	Bakker
Bijlagen	1. Position paper IPO restrictievoorstel EU 2. Motie PvdD Waterschap De Dommel 3. Motie Gabriëls Verbod lozen PFAS Tweede Kamer

Geachte leden van Provinciale Staten,

Essentie / samenvatting:

In deze brief spreken wij onze steun uit voor het aandringen bij het Rijk op het tegengaan van PFAS-vervuiling door het opstellen van een actieplan ten aanzien van niet-essentiële schadelijke PFAS. Dit vooruitlopend op een mogelijk Europees verbod. Een verzoek hiervoor zal door de gezamenlijke waterschappen op korte termijn in een brandbrief aan het Rijk worden gedaan. Het in deze brandbrief afgegeven signaal ondersteunen wij.

Inleiding:

PFAS (per- of poly-fluor alkyl stoffen) zijn wereldwijd een sluipend probleem. De negatieve gevolgen voor de leefomgeving in de provincie Utrecht door de aanwezigheid van PFAS zijn reeds aan de orde gekomen in de statenbrief van 23 januari 2024 [Stand van zaken PFAS](#). Wij maken ons zorgen over de toename van PFAS in onze leefomgeving en horen dat ook terug in de gesprekken die wij daarover hebben met andere partijen in de samenleving, zoals de drinkwaterbedrijven en de waterschappen.

Nederland heeft samen met enkele andere landen een verzoek bij de Europese Commissie ingediend voor strengere wetgeving ten aanzien van het gebruik van PFAS-houdende producten, ook wel het restrictievoorstel genoemd. Het IPO heeft via een position paper (zie bijlage 1) steun voor dit restrictievoorstel uitgesproken. De Provincie Utrecht draagt deze wens tot een Europees verbod actief uit.

Aangezien goedkeuring en implementatie van Europese wetgeving nog jaren op zich kan laten wachten, hebben de gezamenlijke waterschappen het voornemen om via de Unie van Waterschappen een brandbrief aan het Rijk te sturen. Dit naar aanleiding van een motie van de Partij van de Dieren die tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur van het Waterschap De Dommel op 2 oktober 2024 is aangenomen (zie bijlage 2) en op meerdere plekken in het land is ingediend. Door de waterschappen wordt de dringende oproep aan het Rijk gedaan om PFAS-vervuiling een halt toe te roepen.

In de vergadering van de Statencommissie Landelijk gebied, Water (Bodem) en Milieu van 16 oktober 2024 heeft de Partij van de Dieren aan ons gevraagd om de oproep van de waterschappen te ondersteunen.

Wij onderschrijven het signaal van de waterschappen en steunen de lobby om, in afwachting van en in voorbereiding op Europese wetgeving, op nationaal niveau stappen te ondernemen om de toename van PFAS in de leefomgeving zo veel mogelijk te beperken en de kraan van schadelijke PFAS dicht te draaien. We hebben daarbij de volgende aandachtspunten:

- Uitvoerbaarheid van mogelijke (verbods)maatregelen, aandacht voor de directe gevolgen voor de betreffende producten, processen en sectoren, en duidelijkheid voor het bedrijfsleven.
- Te nemen maatregelen moeten toezien op niet-essentiële, schadelijke PFAS en PFAS-houdende producten, en een stap vormen naar een mogelijk verbod op Europees niveau.
- Noodzaak dat goede alternatieven voor de PFAS-houdende producten en bestanddelen beschikbaar moeten zijn. Het is bekend dat er voor de anti-aanbaklaag in pannen en voor regenkleding al goede alternatieven voor de PFAS-houdende bestanddelen zijn. Door de enorme hoeveelheid aan toepassingen van PFAS is het nog niet mogelijk voor alle PFAS een goed alternatief te bieden. Wij vragen daarom aan de Rijksoverheid, universiteiten en bedrijven zo veel mogelijk in te zetten op onderzoek naar en het stimuleren van niet schadelijke alternatieven voor PFAS.
- Specifieke aandacht voor PFAS-houdende bestrijdingsmiddelen. Deze worden als essentiële producten gezien en vallen buiten het EU-restrictievoorstel. Tegelijkertijd zien waterschappen en drinkwaterbedrijven de belasting met PFAS in bodem, grondwater en oppervlaktewater toenemen door het toenemende gebruik van PFAS-houdende bestrijdingsmiddelen.

Vervolgprocedure / voortgang:

In de Tweede Kamer is op 10 oktober jl. een motie voor een verbod op het lozen van PFAS ingediend en aangenomen (zie bijlage 3). Dit gebeurde tijdens het debat over de begroting van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW). Minister Madlener heeft toegezegd de mogelijkheden voor een dergelijk verbod te onderzoeken.

Wij spreken onze steun uit voor de lobby van de waterschappen waarmee bij het Rijk wordt aangedrongen op het tegengaan van PFAS-vervuiling en het nemen van maatregelen op landelijk niveau. Wel hebben wij daarbij aandachtspunten zoals geschetst in deze Statenbrief. Wij zullen met andere provincies in contact treden over verdere lobby-inzet en onze en/of gezamenlijke communicatie.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen